

ДО НХА

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р НИКОЛАЙ НИКОЛОВ МЛАДЕНОВ,
КАТЕДРА „ПЛАКАТ И ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ“, НХА
ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА
ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТЪ“ В ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ
8.2. ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО
(„ВИЗУАЛНА КОМУНИКАЦИЯ“ И „ЖИВОПИС“)
С ЕДИНСТВЕН КАНДИДАТ СТОЯН ДЕЧЕВ ДЕЧЕВ

От биографичната справка на единствения участник в конкурса – ас. д-р Стоян Дечев, се вижда, че кандидатът е извървял дълъг професионален път – творчески и преподавателски, преди да се яви на този конкурс за хабилитация.

От таблицата за минималните изисквани точки по групи и показатели за академичната длъжност доцент е видно, че кандидат ги покрива напълно. Познавам Стоян Дечев, а в по-голяма част от това време съм работил с него – вече близо 25 години. За повечето от колегите ми е напълно ясно, че тази доста позабавена хабилитация не е поради липсата на творчески и

преподавателски потенциал – напротив, Стоян Дечев има от всичко по повече, но най-много е от скромността.

В сбитата, но толкова съдържателна автобиография, личат всестранните качества на кандидата, които той е реализирал в работата си като музеен специалист, проектант и сътрудник в рекламни агенции и студия, артдиректор, преподавател по рисуване, живопис, шрифт, графичен дизайн, визуална комуникация в средни и висши училища и най-вече като художник на свободна практика.

От работата му като преподавател, аз познавам вероятно най-важната, тази в Академията през последните 22 години. Звучи силно и то е силно, неговото преподавателско присъствия в специалност „Плакат и визуална комуникация“ по дисциплините живопис и в голяма част от годините и като основен преподавател по визуална комуникация. Няма да се спирам на сложните и предизвикателни задачи, които е поставял пред студентите, и които с вещата му професионална и преподавателска намеса, те са успявали да преодолеят и достигат често до забележителни постижения. Наред с това, той е обичан и уважаван преподавател, сладкодумец и мъдрец, завладяващ вниманието им и подтикващ ги към желание за труд и творчески изяви.

Всички тези важни обстоятелства и събития са предпоставка за липсата на каквото и да е съмнение в качествата на кандидата и съответно на представения за конкурса труд „Традициите на ателие 18“.

Акцентът на хабилитационния труд пада върху наследения от основателя на специалността проф. Поплилов, идеал за обучението на универсални художници, придобили синтезирани умения от множеството взаимнодопълващи се дисциплини в услуга на плаката и визуалната комуникация. Конкурсът за доцент по „Визуална комуникация“ и „Живопис“ е напълно в тон с идеите на професора-основател, който дълги

години преподава и работи едновременно в областите на живописата, графиката, приложна графика, плаката, илюстрацията, приложната калиграфия и шрифт и т.н. Не може да не отбележа, че кандидатът Дечев защити и дисертационен труд на тема „Професор Александър Поплилов – преподавателски принос за изкуството на плаката в България“. И това не е просто докторантски текст на току-що завършил млад колега, а всеобхватно и обемно изследване на личността и преподавателската работа на големия учител и художник. В ателие 18, в което преподава, а и сега носи името на проф. Поплилов, днес работи като достоен наследник, колегата Дечев. Представеният пред нас хабилитационен труд включва ветрило от различни, но взаимно допълващи се сфери на изобразителното изкуство.

Частта „Визуална комуникация“ включва „Знаци и логотипи“, „Филателна графика“, „Плакати“. В частта „Живопис“ са включени някои работи от циклите „Родопи“, „Социални мотиви“, „Впечатления от чужбина“ и „Поклон“.

Особено впечатлен съм и от филателната графика, както от представената, така и от всичко, което съм виждал през годините. За да не изпадам в подробности и анализи на всяко едно произведение, ще цитирам кандидата, който съвсем точно и синтезирано, като плакатист е анализирал филателното си творчество: „Във филателната графика са търсени решения, които да добавят малки, скромни новости (както в художественото проектиране, така и в полиграфската реализация) в тази трудна, специфична и пълна с ограничения, от всякакъв характер, област на изкуството.“ С това изречение, Стоян Дечев не описва просто този раздел от представения ни хабилитационен труд, а описва самия себе си.

За разделите „Знаци и логотипи“ и „Плакати“, могат да се кажат същите положителни думи, изцяло подкрепящи школата на специалност „Плакат и

визуална комуникация“ в НХА. Школата, която държи на традицията за ясен идеен виц и бързина на възприятието, определени и от чистата форма.

Заедно с това бих добавил и богатството на изразните средства и форми с които борави кандидата.

В частта с живописни работи акцентът е в представянето на картини изпълнени в различни техники: акварел, темпера и смесени. Като ги представя под формата на пейзажи, натюрморт, голо тяло, портрети и др.

Със специално място и отделен текст, авторът ни запознава с цикъла „Поклон“, като както той сам пише: „Цикълът включва тридесет портрета на имена от световната наука, култура и обществен живот, като Толстой, Морз, Данте, Тесла, Ганди, Флеминг, Циолковски, Заменхов, Тагор, Менделеев, Торо, Макаренко, Брайл... Такъв комплексен интерес към подобни личности досега не е заявяван. Композицията на портретите включва и виц, който подсказва областта, в която е работил портретуваният или неговите постижения.“

Към хабилитационния труд, кандидатът представя допълнително работи в пет раздела – „Калиграфия“, „Карикатура“, „Илюстрация“, „Рисунки“ и „Приложна графика“, които допълват доказателствения материал за творческа и преподавателска личност с многопосочни умения и интереси. Наред с това, той има и много теоретични публикации и награди, особено за карикатура. Стоян Дечев е пишещ и говорещ човек, неговата скромност не му пречи да комуникира свободно, активно и никога скучно.

За мен е важно, още веднъж да подчертая радостта от присъствието на такива колеги в Академията, които със своята отдаденост и любознателно мислене, дават умения и импулси на нашите млади колеги.

Преди 20 години, Стоян Дечев искаше да се учи и използва компютърните програми, като инструмент. Понеже бях по-навътре, ме потърси за помощ и

най-вече съвети. Един ден ме попита, дали не смятам, че компютъра може да развали художника. Не помня какво точно му отговорих, днес мога да кажа, че вероятно много ги развали, но него не успя!

След всички кратки бележки за едно или друго в това мое становище и с голяма радост и убеденост ще подкрепя избора на ас. д-р Стоян Дечев за Академичната длъжност доцент по „Визуална комуникация“ и „Живопис“ в катедра „Плакат и визуална комуникация“ на Националната художествена академия.

4 април 2021

проф. д-р Николай Младенов